

Proses güvenliği performansını nasıl ölçersiniz?

Nisan 2014

Sorun

Beacon'ın 2014 Mart sayısı, proses güvenliği ile iş güvenliği arasındaki ilişkiyi ve güvenli bir çalışma ortamını sağlamak için ikisinin önemini dile getirdi. Endüstri, yıllarca mesleki yaralanma ve hastalığı verileri, emniyet yönetimi sistemlerinin etkinliğinin izlenmesi gibi sabit kurulu iş güvenliği performansı ölçümlerini kullandı. Ancak, bu istatistiksel veriler proses güvenliği performansı için iyi ölçümler değildirler.

2005 yılı Mart ayında, Texas şehrinde bir BP rafinerisinde meydana gelen patlamayı müteakiben, bağımsız bir soruşturma ekibi ("Baker Ekibi"), şu tespitte bulundu; "Texas şehrinde meydana gelen kazadan önce, BP'nin A.B.D. rafinerilerinde, proses güvenliği performansının ölçümü için, öncelikli olarak yaralanma sayısı verilerini kullandı. BP'nin yaralanma verilerine itimat etmesi, proses risklerini algılamasını önemli ölçüde engelledi, gerçi bu uygulamayı yalnızca BP takip etmiyordu.

Ekip, BP proses güvenliği yönetim sisteminin proses güvenliği performansını etkili bir şekilde ölçmediği sonucuna vardı. Diğer firmalar benzer sorunun kendilerinde de olduğunu farketti. CCPS (Amerikan Kimya Proses Güvenliği Merkezi) ve diğer devlet, endüstri ve profesyonel kuruluşlar proses güvenliği performansı için yeni ölçümler geliştirdi. Bu ölçümler malzeme ve enerjinin kontrolden çıkması ve belli proses güvenliği yönetimi faaliyetlerine odaklanır, ayrıntıları *Beacon*'un konu kapsamı dışında kalmaktadır. Örnek olarak, Amerikan Petrol Enstitüsü (API) RP 754 kodlu "Rafineri ve Petrokimya Endüstrileri için Proses Güvenliği Performans Göstergeleri"ni geliştirmiştir. Dünyanın her yerindeki endüstri kuruluşları ve özel firmalar benzer ölçümler geliştirmekte ve kullanmaktadır.

Proses Güvenliği Öncü ve Sonradan Oluşan Ölçüler

...Ölçmediğini iyileştirmezsin!

CPS
An AIChE Industry
Technology Alliance
Revised: January 2011

CCPS'in proses güvenliği ölçümleri ile ilgili rapor kapak sayfası, raporu indirmek için:

<http://www.aiche.org/ccps/resources/tools/process-safety-metrics>

Bunları biliyor muydunuz?

→ Geleneksel yaralanma verisi istatistiği proses güvenliği yönetimi sisteminizin ne kadar iyi işlediğini etkili bir şekilde ölçmez. Bununla ilgili bir düşünün; büyük miktarda, belki bir kaç ton, parlayıcı malzeme sızıntısı olursa, ve bundan yangın çıkarsa ne olur? Bölgede kimse bulunmuyorsa, hiç bir yaralanma olmayacaktır. Belki bu olay, belki çevreye malzeme yayılması ya da maddi kayıp olarak raporlanır, ancak bu olay tesisinizin yaralanma verisi istatistiğine etkisi olmayacaktır! Yine de, hepimiz bunun belirgin bir proses güvenliği kazası olduğunu konusunda hemfikir olabilir ve buna benzer olayların tekrarlılığını izlemeye ihtiyaç duyarız.

→ Emniyet kültürü ve operasyonel disiplin gibi ortak unsurlar, hem proses güvenliği hem de iş güvenliği performansını etkilediği için, yaralanma değerleriniz artmaya başlarsa proses güvenliği programınızın ne kadar iyi işlediği ile ilgili kaygı duymanız gerekir. Ancak, düşük yaralanma değerlerinin proses güvenliği programınızın etkili olduğunu kanıtladığına inanma hatasını yapmayın!

Ne yapabilirsiniz?

- Tesisinizin proses güvenliği performansını izlemek için hangi ölçümleri kullandığını anlayın.
- Proses güvenliği kazalarını algılama ve raporlamada kendi görevlerinizi anlayın ki tesisinizin proses güvenliği ölçümlerini kullanışlı ve anlamlı yapmak için üzerinize düşeni yapabilirsiniz.
- Tesisinizin proses güvenliği raporlarını ve istatistiğini okuyun, ve performansını arttırmak için yapılan çabalara ortak olun.
- Proses güvenliği performansı ölçümü ile ilgili daha fazla bilgi için CCPS Proses Güvenliği Beacon'ın, 2008 yılı Ağustos sayısını okuyun (<http://sache.org/beacon/products.asp> adresinde Türkçe olarak mevcut)
- Mühendis ve yöneticiler için, resim altındaki linkte bulacağınız CCPS raporu (44 sayfalık) Çince, İngilizce, Japonca, Portekizce ve İspanyolca dillerinde mevcuttur.

Ölçmediğini iyileştirmezsin!